

Н.І. Федосова

Інститут експериментальної
патології, онкології
і радіобіології
ім. Р.Є. Кавецького
НАН України, Київ,
Україна

DOI: 10.32471/oncology.2663-
7928.t-21-4-2019-g.8389

«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ СКРИНІНГУ, ДІАГНОСТИКИ ТА ПЕРСОНІФІКОВАНОЇ ТЕРАПІЇ РАКУ»

3–4 жовтня 2019 р., Київ

3–4 жовтня 2019 р. у Києві відбулася Науково-практична конференція «Інноваційні технології скринінгу, діагностики та персоналізованої терапії раку». Організатори Конференції — Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології (ІЕПОР) ім. Р.Є. Кавецького Національної академії наук (НАН) України та Національна асоціація онкологів України. Конференція присвячена проблемам діагностичної ефективності лабораторних, інструментальних, молекулярно-генетичних та епігенетичних методів для скринінгу та прогнозування агресивності перебігу злоякісних новоутворень. Зокрема, розглянуто питання ідентифікації циркулюючих пухлиноасоційованих маркерів для моніторингу пухлинного процесу та персоналізованого дизайну терапії; застосування персоналізованих принципів хіміо-, гормоно- і таргетної терапії у лікуванні хворих зі злоякісними новоутвореннями; значення біотерапії у підвищенні ефективності медикаментозного лікування та у покращенні якості життя хворих онкологічного профілю. У роботі Конференції взяли участь провідні фахівці — онкологи наукових та медичних установ Києва, Львова, Тернополя, Івано-Франківська, Сум, Чернівців.

Відкрив Науково-практичну конференцію директор ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України академік НАН України, професор **В.Ф. Чехун**. У доповіді «Новітні технології діагностики у персоналізації лікування онкологічних хворих» він наголосив, що стрімкий розвиток сучасної науки, нові теоретичні знання приводять до зміни уявлень щодо причин, механізмів та особливостей перебігу злоякісного процесу. Застосування на практиці результатів фундаментальних досліджень дозволить значно оптимізувати сучасну тактику і стратегію лікування хворих онкологічного профілю, розробити принципово нові методи персоналізованої біомедицини.

Застосуванню персоналізованих принципів терапії у лікуванні пацієнтів зі злоякісними новоутвореннями була присвячена доповідь доктора медичних наук, професора **І.А. Крячок** (Національний інститут раку (НІР), Київ). Доповідач акцентувала увагу на тому, що індивідуалізований підхід до терапії починається з точної діагностики. Розвиток сучасної науки сприяє поступовому переходу від традиційних стандартів діагностики на підставі морфологічних та імунофенотипових характеристик до впровадження молекулярних тестів, включаючи мультигенетичні. Перспективним напрямком є визначення чутливості пухлинних клітин до хіміопрепаратів і таргетної терапії залежно від молекулярно-генетичних особливостей пухлини. Про перспективи застосування методів молекулярно-генетичної діагностики при визначенні схильності до пухлин-

них захворювань розповів доктор медичних наук, професор **С.В. Клименко** (Державна установа «Національний науковий центр радіаційної медицини Національної академії медичних наук (НАМН) України», Київ).

У доповіді доктора медичних наук, професора **Д.Ф. Глузмана** (ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України) проаналізовано питання вивчення диференціювальних та лінійно-специфічних маркерів, систематизованих у спеціально підібрані панелі, для ідентифікації лейкемічних стовбурових клітин при проведенні ранньої та диференційної діагностики різних форм лейкозів відповідно до нової класифікації ВООЗ (2017). Особливості структури онкогематологічних захворювань у дорослого населення України в післячорнобильський період були представлені в доповіді кандидата біологічних наук **С.В. Коваль** (ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України). Доктор медичних наук, професор **І.Й. Галайчук** (Тернопільський державний медичний університет) акцентував увагу на необхідності проведення диференційної діагностики бореліозної лімфаденопатії, прихований перебіг якої запускає складний каскад реакцій системної запальної відповіді, що можуть маскуватися під злоякісні пухлини кровотворної тканини.

Великий інтерес викликала доповідь доктора медичних наук, професора **В.Д. Розуменка** «Індивідуалізація хірургічного лікування пухлин головного мозку із використанням інноваційних технологій»

(Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П. Ромоданова НАМН України, Київ). Доповідач продемонстрував переваги застосування інноваційних технологій хірургічного лікування внутрішньомозкових і екстрамедулярних пухлин головного мозку. Він підкреслив, що застосування в нейроонкології високоінформативних методів нейровізуалізації та інноваційних навігаційних, лазерних і ендоскопічних технологій дозволяє індивідуалізувати хірургічне лікування пацієнтів із пухлинами головного мозку найскладніших топографо-анатомічних локалізацій, що відповідає вимогам сучасної персоналізованої медицини.

Значна кількість доповідей була присвячена актуальному на сьогодні напрямку досліджень, спрямованих на пошук нових методів діагностики та моніторингу злоякісних новоутворень, а саме — вивченню прогностичної значущості циркулюючих мікроРНК. Численні дослідження показали можливість застосування циркулюючих мікроРНК для діагностики, характеристики агресивності перебігу захворювання та визначення індивідуальної чутливості до хіміотерапевтичних препаратів хворих на рак молочної залози (доктор біологічних наук **Н.Ю. Лук'янова**, **Т.В. Борікун**, ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України), стравоходу (кандидат медичних наук **П.С. Крахмальов**, НІР), підшлункової залози (кандидат медичних наук **М.С. Загріїчук**, Національний інститут хірургії та трансплантології ім. О.О. Шалімова НАМН України), передміхурової залози (**Т.В. Задворний**, ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України). Додатковим методом, який дозволить здійснювати моніторинг ефективності проведення лікування та оцінити його результати у віддалені терміни, може бути дослідження динаміки циркулюючої пухлинної ДНК у пацієнток із раком молочної залози (**А.О. Привалова**, Медичний інститут Сумського державного університету).

У ряді доповідей висвітлено питання пошуку показників, що можуть бути використані не лише як діагностичні маркери, але і маркери прогнозу перебігу злоякісних новоутворень молочної залози. Кандидат біологічних наук **Л.М. Ковалевська** (ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України) у доповіді проаналізувала особливості експресії маркера ЕрСАМ (CD326) у клітинах злоякісних пухлин молочної залози та визначила, що показники експресії ЕрСАМ у пухлинних клітинах можуть бути використані як додаткові критерії для встановлення молекулярних підтипів раку молочної залози. Можливості використання показників редокс-стану крові хворих на рак молочної залози як потенційних маркерів прогнозу перебігу захворювання була присвячена доповідь доктора біологічних наук **І.І. Ганусевич** (ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України).

А.А. Самусєва (Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, Київ) проаналізувала прогностичну цінність маркера топоізомераза-2-альфа у пацієнтів із різними молекулярними підтипами раку молочної залози. Доктор медичних наук **Л.А. Сивак** (НІР, Київ) представила доповідь щодо впливу поліморфних варіантів гена *ESR1* на розвиток резистентності до гормонотерапії інгібіторами ароматази у хворих на люмінальний her2/neu-негативний рак молочної залози.

Актуальним питанням діагностики та пошуку індивідуалізованого підходу до лікування пацієнтів із нирково-клітинним раком та раком сечового міхура були присвячені доповіді кандидата медичних наук **Ю.В. Вітрука** та кандидата медичних наук **О.А. Войленка** (НІР, Київ), кандидата медичних наук **П.Г. Яковлева** (Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, Київ). Доктор біологічних наук **С.П. Залєток** (ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України) та доктор медичних наук, професор **Е.О. Стаховський** (НІР, Київ) продемонстрували результати досліджень та аналіз даних щодо пошуку нових діагностичних маркерів раку передміхурової залози та їх застосування у клінічній практиці.

Сучасні напрямки діагностики та лікування злоякісних пухлин органів жіночої репродуктивної системи висвітлено в доповідях доктора медичних наук **В.С. Свінціцького** (НІР, Київ), доктора медичних наук, професора **Т.Г. Фецича** (Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького), кандидата біологічних наук **Н.П. Юрченко** та **Н.М. Глушенко** (ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України).

Пошуку нових методів діагностики колоректального раку були присвячені доповіді **Б.Б. Татарина** (Івано-Франківський національний медичний університет) та **В.В. Костюченко** (Медичний інститут Сумського державного університету).

Про сучасні принципи індивідуалізованого підходу в лікуванні пацієнтів з операбельним раком легені розповів доктор медичних наук **Р.І. Верещако** (Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, Київ).

Сучасним аспектам застосування та ролі імунотерапії в лікуванні пацієнтів зі злоякісними новоутвореннями була присвячена доповідь доктора біологічних наук **Н.М. Храновської** (НІР, Київ).

Під час проведення Конференції 4 жовтня 2019 р. відбулося засідання Експертної проблемної комісії «Онкологія» Міністерства охорони здоров'я та НАМН України.

Організаційний комітет Науково-практичної конференції висловлює щире подяку всім учасникам та сподівається на подальшу співпрацю.